Coalitieakkoord gemeente

Wet integrale suïcidepreventie:

Doen wat werkt in uw gemeente

113

Meer informatie over lokale suïcidepreventie?
113.nl/gemeenten

Maart 2026

113

Onderwerp: Geef de Wet integrale suïcidepreventie een plek in het coalitieakkoord

Geachte leden van de formerende partijen,

Van harte gefeliciteerd met de verkiezingsuitslag en de start van de coalitievorming. Graag vragen wij uw aandacht voor een volksgezondheidsvraagstuk dat een groot deel van uw inwoners treft, namelijk suïcide, pogingen daartoe én gedachten aan zelfdoding. Daarom bieden wij u een tekstvoorstel aan voor opname van suïcidepreventie in het coalitieakkoord.

Dagelijks verliezen we in Nederland gemiddeld 5 mensen door zelfdoding. De noodzaak van een structurele aanpak is voor iedereen duidelijk. Achter ieder cijfer schuilt persoonlijk en maatschappelijk leed. In uw gemeente worden dagelijks gezinnen, scholen, verenigingen en hulpverleners geraakt door de gevolgen van zelfdoding en poging tot zelfdoding. En worstelen inwoners zelf met suïcidale gedachten.

Samen kunnen we dit voorkomen. Juist in de fase van coalitievorming ligt er een belangrijke kans – en verantwoordelijkheid – om suïcidepreventie structureel, en ook bestuurlijk, te verankeren. Met de inwerkingtreding van de Wet integrale suïcidepreventie hebben gemeenten een regierol gekregen voor een integrale, domein overstijgende aanpak. Dit vraagt om expliciete opname in het coalitieakkoord, zodat inzet niet afhankelijk is van incidentele initiatieven, maar onderdeel wordt van duurzaam beleid.

Neem suïcidepreventie op in het coalitieakkoord

"Wij geven concreet invulling aan onze regierol in het kader van de Wet integrale suïcidepreventie en dragen zo bij aan het terugdringen van suïcide, suïcidepogingen en suïcidale gedachten in onze gemeente. Samen met partners in zorg, onderwijs, sociaal domein en veiligheid versterken wij vroegsignalering, deskundigheid en het bespreekbaar maken van suïcidaliteit. Zo zetten we in op een integrale, domeinoverstijgende aanpak van suïcidepreventie."

Wij hopen dat deze tekst u inspiratie biedt en dat suïcidepreventie onderdeel wordt van uw coalitieafspraken. Uiteraard zijn we graag bereid tot nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
Zelfmoordpreventie

113 Zelfmoordpreventie
5.1.2e
5.1.2e Amsterdam

5.1.2e
fo@113.nl
113.nl

De wet: drie pijlers voor suïcidepreventie

1. Landelijk

Ministeries maken beleid om suïcides en suïcide-pogingen te voorkomen (met VWS voorop)

2. Gemeentelijk

Gemeenten maken beleid om suïcides en suïcidepogingen te voorkomen

Elke 4 jaar stelt de gemeente het regionaal gezondheids-beleid op. Suïcidepreventie wordt daar onderdeel van Gemeenten mogen dit beleid zelf vormgeven op basis van de **Landelijke gezondheidsnota 2025-2028 - Samen werken aan gezondheid**.

Uit onderzoek blijkt dat van de mensen die overlijden door zelfdoding, 60% niet in beeld was van de zorg. In de wijk zijn ze wél in beeld en zijn er al tal van voorzieningen tegen bijvoorbeeld eenzaamheid of schuldenproblematiek. Dit zijn ook risicofactoren als het gaat om suïcide. Voor de gemeente ligt er dus een doorslaggevende rol als het gaat suïcidepreventie: door actief risicogroepen te benaderen, sleutelfiguren te trainen en publiekscampagnes in te zetten.

Met het ondersteuningsprogramma bieden VNG, GGD GHOR Nederland en 113 gemeenten een stevige basis bij de implementatie en uitvoering van de wet. Meer informatie vind je op **113.nl/gemeenten**.

Als gemeente aan de slag met suïcidepreventiebeleid

3. Individueel

Een gratis en anonieme 24/7 beschikbare hulplijn wordt geborgd

Zelfdoding in Nederland

De actuele cijfers*

Gemiddeld
5
zelfdodingen per dag
1.849 in 2024
Bron: CBS

Doodsoorzaak nummer 1 onder
jongeren
van 10 tot 30 jaar

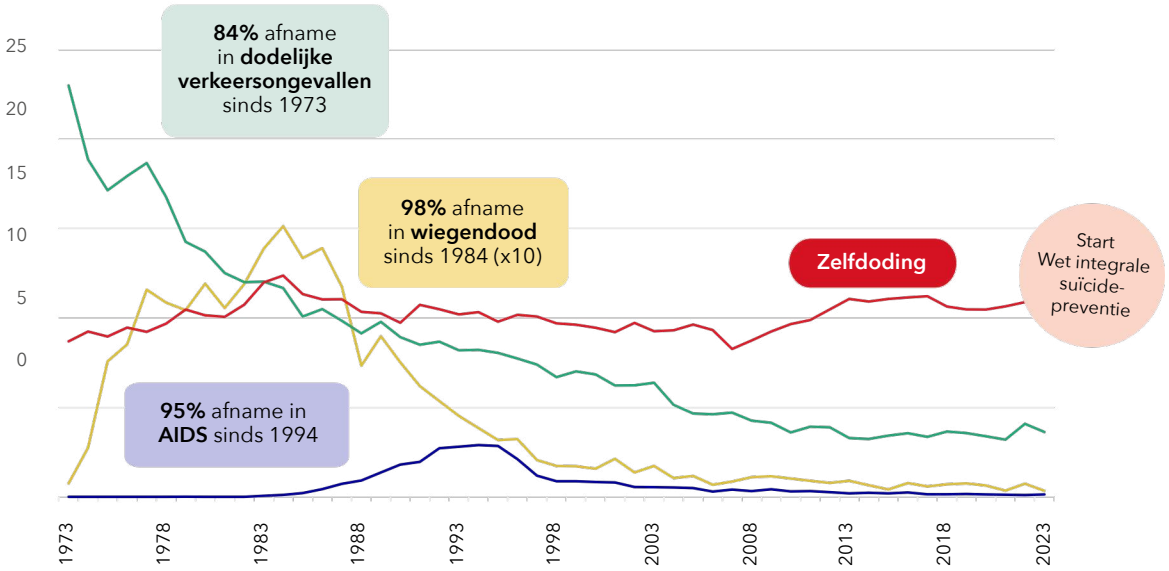
Iedere zelfdoding raakt gemiddeld
135
mensen (per jaar meer dan 250.000)

4 op de 10
zelfdodingen zijn mannen tussen de 40 - 70 jaar

Mensen met schulden hebben
2x
zo vaak suïcidale gedachten als mensen zonder schulden

* Benieuwd naar uw regionale cijfers? In de Regiobeelden vind u per GGD-regio de kerncijfers en trends in suïcidaliteit. Deze kunt u opvragen bij uw GGD.

Het succes van preventie op andere beleidsterreinen

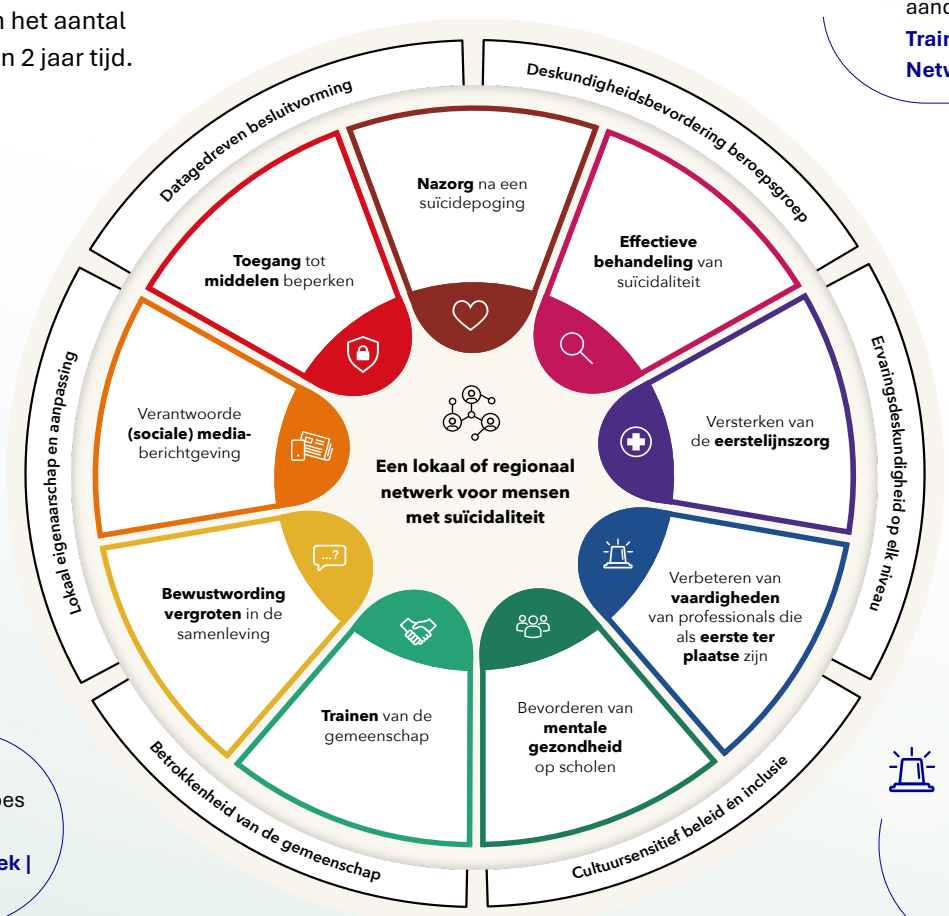

Aantal sterfgevallen per 100.000 inwoners (Bron:CBS)

Activiteiten en interventies LifeSpan

Het LifeSpan-model richt zich op suïcidepreventie in 9 verschillende domeinen. Door in te zetten op interventies en activiteiten op elk gebied zorgen we samen voor een vangnet voor mensen met suïcidaliteit.

Het model komt uit Australië: de eerste resultaten laten zien dat daar het aantal suïcides daalde met 4% en het aantal pogingen daalde met 14% over een periode van 2 jaar tijd.

Zorg voor goede nazorgvoorzieningen voor mensen na een suïcidepoging, met aandacht voor SEH en voor vervolgzorg. **Training van ziekenhuisprofessionals | Netwerk Ziekenhuizen (113) | Sumona**

Train GGZ-professionals in bewezen behandelmethoden voor mensen met suïcidale gedachten of suiciaal gedrag. **Suïcidepreventietraining | Veiligheidsplannen | SUPRANET GGZ | Multidisciplinaire richtlijn voor Suïcidepreventie**

Bied huisartsen en POH-GGZ training en ondersteuning om suïcidaliteit te herkennen, bespreekbaar te maken en passende hulp te bieden. **E-learning suïcidepreventie in huisartsenpraktijk | Regionale samenwerking versterken**

Train medewerkers die vaak als eerste in aanraking komen met mensen in crisis, zoals politie of ambulance. **Scholing crisisinterventie, suïcidepreventie en de-escalatie | Nazorg | Sectoroverstijgende samenwerking stimuleren**

Voer schoolprogramma's uit die mentale gezondheid en veerkracht bevorderen. **Strong Teens and Resilient Minds (STORM) | Lesprogramma's mentale gezondheid | Trainen onderwijsprofessionals | Nazorg**

Train sleutelfiguren uit de gemeenschap (werkgevers, sportcoaches, het wijkteam) om signalen van suïcidaliteit te herkennen en adequaat te handelen. **Gatekeepertrainingen | Online VraagMaar-training**

Organiseer publiekscampagnes of lokale initiatieven om kennis te vergroten en taboes te verminderen. **Nationale Voorlichting Strategie | Wereld Suïcide Preventie Week | Mannen van Middelbare Leeftijd**

Stimuleer dat lokale journalisten veilige en zorgvuldige richtlijnen volgen bij berichtgeving over suïcide. Denk ook aan sociale media. **Mediarichtlijnen | ChatSafe | Delen Doet Iets**

Neem maatregelen om toegang tot veelgebruikte middelen te beperken en risicovolle plekken veiliger te maken. **Risicolocaties in kaart brengen Fysieke maatregelen | Gebouwveiligheid | Veilig medicijn gebruik | Spoorveiligheid**

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub f	De bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens	2